

KONYA OPTİSYENLER VE GÖZLÜKCÜLER DERNEĞİ

Konu: Meslek Standartları Hakkında Görüş ve Değerlendirme

Tarih:10.06.2010

Sayı:2010/30

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞINA ANKARA

12 Mayıs 2010 tarihinde TOOMD derneğinden derneğimize gelen yazıya da ilgili dernek tarafından hazırlanan Ulusal Meslek Standartları hakkında derneğimizin görüş ve önerileri kurumunuz tarafından talep edilmektedir.

İlgili dernek ile kurumunuzun yaptığı protokole istinaden hazırlanan Ulusal Meslek Standartları Optisyen Seviye5 ve Optometrist Seviye 6 hakkında derneğimizin görüşü ;

“Optisyen Seviye 5” (Kanuni Açıdan)

05/10/2007 tarihinde 26664 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” in 1’inci Maddesi 2’inci fıkrasında “*Tabiplik, diş hekimliği, hemşirelik, ebelik, eczacılık, veterinerlik, mühendislik ve mimarlık meslekleri ile en az lisans düzeyinde öğrenimi gerektiren ve **mesleğe giriş şartları kanunla düzenlenmiş olan meslekler bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır***” denilmektedir.

Cumhuriyet Tarihinin en eski sağlık mesleklerinden biri olan Gözlükçülük ilk olarak 30.12.1940 tarihinde 3958 sayılı kanunla, 26.06.2004 tarihinde de günün şart ve koşullarına göre yeniden düzenlenerek 5193 sayılı kanunla yasalâşarak TBMM kabul edilmiştir.

“5193 Sayılı Kanun’un Birinci Bölümü Tanımlar Madde3 Bu Kanunda geçen; Bakanlık: Sağlık Bakanlığını, Optisyen: Optisyenlik alanında en az ön lisans seviyesinde meslekî eğitim ve öğretim veren yüksek okul mezunu kişiyi Gözlükçülük Ruhsatnamesi: Sağlık Bakanlığı tarafından verilen gözlükçülük yapabileceğine dair belgeyi, Optisyenlik Müessesesi Ruhsatnamesi: Optisyenlik müessesesi açılabilmesi için ilin en yüksek sağlık idaresince verilen belgeyi, Mesul Müdür: Optisyenlik müessesesinde optisyenlik mesleğinin icra edilmesinden bizatihi sorumlu kişiyi,” denmektedir.

Kanun ve yönetmeliklerle düzenlenen ve icra edilen bir sağlık mesleği hakkında; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 5193 sayılı kanuna aykırı olarak, “Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmeliğe” aykırı olarak da Mesleki Yeterlilik Kurumunun **kanun ve yönetmelikle** icra edilen bir sağlık mesleği hakkında Meslek Standardı hazırlamasının üyelerimizin yasal hakları saklı kalmak kaydıyla mümkün olmadığını hatırlatmak isteriz.

“Optisyen Seviye 5” (Kapsam ve İçerik Açısından)

Öncelikle Mesleki Yeterlilik kurumunun Optisyen ve Gözlükçülerin içine alan bir Meslek Standardı hazırlayarak, hali hazırda bu mesleği icra eden Optisyen ve Gözlükçülerin yeniden teorik ve pratik sınava tabi tutarak sertifikalandırmaya çalışmasını; meslektaşlarımıza karşı büyük bir saygısızlık olarak algılamaktayız.

93/42 EEC Tıbbi Cihaz Yönetmeliğine (Medical Device Directive) göre ısmarlama tıbbi cihaz üretici kapsamına alınmak istenen gözlükçü ve optisyenlerin bu kapsama girip girmediğinin tartışma konusu olduğu, 93/42 EEC Tıbbi Cihaz yönetmeliğinin ilgili maddesinde de 5193 sayılı kanuna atıfta bulunulmadığı bilinmektedir. Optisyen ve Gözlükçülerin mesleklerini icra edebilmek için uymakla yükümlü oldukları 25556 sayılı Optisyenlik Müesseseleri Hakkında Yönetmeliğin yeniden düzenlenerek Tıbbi Cihaz Yönetmeliğine uygun bir hale getirilmesi durumunda ancak bu kapsamda değerlendirilebileceğini belirtmek isteriz.

İlgili taslakta meslek tanımı yapılırken atıfta bulunulan Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri **ISCO 08 : 3234** olarak belirlenmiştir.Oysa Optisyenlik mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemindeki yerinin **ISCO 08 : 3254** olması gerektiği hususunu da dikkatinize sunarız.

“Optometrist Seviye 6” (Kanuni Açıdan)

“Optometri Avrupa’ da bağımsız, Eğitim ve Mevzuat düzenlenmiş lisanslı, kayıt ve tescili yapılmış bir Sağlık Koruma mesleğidir. Ülkemizde ise kanunu, eğitimi ve mevzuatı olmayan bir meslek konumundadır. Hazırlanan taslaktan da anlaşılacağı üzere mevzuattaki boşluktan istifade edilerek bir Meslek Standardı hazırlama yöntemi ile Optometri ülkemize getirilmek istenmektedir.

Ülkemize Optometri’nin mevzuat boşluğundan değil, kanunla eğitimi ve mevzuatı düzenlenmiş lisanslı, kayıtlı tescilli bir meslek olarak gelmesinden yanayız. Ülkemize Optometri gelecekte bu konuda çalışma yapması gereken bakanlığın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı değil, Sağlık Bakanlığının olması gerektiğini düşünmekteyiz.

Çünkü Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından verilecek 3-6 aylık teorik, pratik eğitim sonrası sertifikalandırılacak bir Optometri mesleğinin ülkemizde ileride çok ciddi sonuçlar doğuracak sağlık problemlerine ve suistimallere yol açacağını ön görmekteyiz. Yüksek okul düzeyinde branş eğitimi almadan 3-6 aylık bir eğitimle sertifikalandırılan Optometristlerin yüksel okul mezunu da olsalar ilerleyen yıllarda hiçbir Avrupa ülkesinde denklik kapsamına alınmayacağını belirtmek isteriz.

En büyük kaygımız ülkemizde eğitimi olmayan bir mesleğin ülkemize mevzuat boşluğundan istifade edilerek sokulmak istenmesidir. ***Türkiye Avrupa ki işsiz Optometristlerin istihdam edildiği bir ülke mi haline getirilmek isteniyor !*** sorusunu aklımıza getirmektedir.

‘Optometrist Seviye 6” (Kapsam ve İçerik Açısından)

İlgili taslakta meslek tanımı yapılırken atıfta bulunulan Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri **ISCO 08 : 3234** olarak belirlenmiştir.Oysa Optometrist’lik mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemindeki yerinin **ISCO 08 : 2267** olması gerektiği hususunu da dikkatinize sunarız.

ISCO 08 de Optometrist’ler ve optalmik optisyenlerin tanımı yapılırken ;göz ve görme sisteminin bozukluklarına yönelik teşhis, idari ve tedavi hizmetleri sağlarlar. Göz bakımı konusunda danışmanlık hizmeti verir ve görsel rahatsızlıklar için optik aletler veya diğer tedavilere yönelik reçete yazarlar.

Kapsanan görevler şunlardır:(a) hastaların gözlerini muayene etmek, görme bozuklukları ve anormalliklerin derecesi ve durumunu belirlemek ve göz sağlığını değerlendirmek için teşhis testleri yapmak;(b) görüş keskinliği, kırılma kusuru, görme yollarının fonksiyonları, görme alanı, göz hareketleri, görme serbestisi ve göz içi basıncı ölçmek için özel aletler ve teçhizatlar kullanarak görme fonksiyonunu test etmek;(c) göz hastalığının tedavisi için reçete yazmak da dahil göz hastalıklarını tespit, teşhis ve tedavi etmek;(d) hastaya ilave tıbbi tedavi gerektiği durumlarda, oftalmologlara veya diğer sağlık uzmanlarına danışmak ya da hastayı bunlara sevk etmek;(e) göz hareket bozuklukları ve binoküler fonksiyon bozukluklarını tespit ve teşhis etmek, göz egzersizleri önermek de dahil gözün hareketi ve odaklamasını koordine etmek amacıyla hastalara tedavi programları planlamak ve düzenlemek;(f) düzeltici gözlük, kontak lens ve diğer görme aletlerine reçete yazmak ve performans, güvenlik, rahatlık ve yaşam tarzı için optik cihazları kontrol etmek; (g) kontak lens bakımı, yaşlılarda görme bakımı, optikler, görsel ergonomik ve mesleki ve endüstriyel göz güvenliği gibi görsel sağlık konularında danışmanlık hizmeti vermek; denmektedir.

İlgili dernek tarafından hazırlanan 'Optometrist Seviye 6'' taslakta ise Optometristlerin aynı zaman da Optisyenlerin yaptığı bütün işleri yaptığı gözlemlenmektedir. Ulusal meslek standardı hazırlarken uluslararası standartların dikkate alınmaması yukarıda da ifade edilen kaygılarımızı doğrular niteliktedir.

Sonuç olarak; Önerilerimiz

1) Optisyenler ve Gözlükçüler; TC. Sağlık Bakanlığının gözetim ve denetiminde çalışan, özel bir meslek kanunu olan, birinci basamak koruyucu sağlık mesleğidir. Bu durumda doğru yöntem, batı ülkelerinde olduğu gibi, Gözlükçüyü-Optisyene, Optisyeni-Optometrist'e yükselten, oda ve birlik kanunu karşılayacak yeni bir meslek kanunudur. Gözlükçünün, Optisyenin, Optometrist'in tanım, eğitim yetki, çalışma alanları, mesul müdürlük ve benzeri konular tüm sektör temsilcilerinin katılacağı bir komisyonla AB ülkelerindeki meslek kanun taslakları referans alınarak, yeni bir meslek kanun taslağı hazırlanılarak TC Sağlık Bakanlığına sunularak TBMM'den geçirilmesinin temini gereklidir. Optisyenlik eğitimi de lisans seviyesinde olmalıdır.

2) Mesleki Yeterlilik Kurumu bünyesinde Mesleğimizle ilgili yapılacak bir standart çalışmasının 5193 sayılı kanunumuzda yazılı olan "diğer personel" için ,(Eczanelerde olduğu gibi)"optisyen teknisyeni, yardımcısı, destek personeli "adı altında yapılmasının mesleki gelişimimiz için daha doğru ve uygun olacağı kanaatindeyiz.

NOT: 31-Mayıs-2010 tarihinde Tüm Optisyen ve Gözlükçüler Federasyonun ev sahipliğinde ülke çapındaki tüm derneklerinin davet edildiği, hazırlanan Meslek Standartları hakkında bir bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Bu toplantıya kurumunuzla protokol imzalayan TOOMD derneği de davet edilmesine rağmen ilgili dernekten hiçbir yönetici ve temsilci toplantıya katılmamıştır.

Saygılarımızla

H.Fatih İŞÇİMEN

Konya Optisyenler ve Gözlükçüler

Derneği Yön. Kur. Bşk

[EK : ISCO 08 3254 ve ISCO 08 2267 Meslek Kodları ve Tanımları](#)